

Asia: VN/25987/2023

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi tartuntatautilaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

27.4.2026

Filha ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi tartuntatautilaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

3§

Määritelmä: tartunnan saaneella oireista tai oireetonta henkilöä, jolla on todettu tartuntatauti. Tämä ei sovellu täysin tuberkuloosin tapauksessa. Tuberkuloosissa tartunnan saanut on altistunut henkilö, jolla voidaan todeta tartunta tai sairaus (toteamismenetelmä erilainen). Jos kyseessä pelkkä tartunta eli (latentti)tuberkuloosi-infektio, ei henkilö ole tartuttava.

Altistuneen määritelmän lisääminen on erittäin tärkeä ja kannatettava asia.

Kannatamme eristämisen määrittelyn kattamista tarvittaessa myös kotona toteutettavan eristämisen. Tämä voi joskus tulla kyseeseen tartuntavaarallista tuberkuloosia hoidettaessa.

22§

Ilmoitus tartunnalle altistumisesta: on tärkeää, että hoitavalla lääkäriellä on tarvittaessa oikeus ilmoittaa salassapitosäännösten estämättä tällaisesta tartuntavaarasta hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaavalle lääkärille. Kannatamme tätä.

27§

On ongelmallista, jos tuberkuloosin tartunnan jäljityksessä tiedot pitää hävittää, kun tartunnan jäljitys on päättynyt. Tuberkuloosissa latenssi tartunnan saamisesta sairastumiseen on usein hyvin pitkä, vuosia tai vuosikymmeniä. On oleellista tietää, jos mahdollista, keneltä tartunta on saatu ja mikä on

tartuttajan mykobakteerikannan resistenssi profiili. Tämä henkilöivä tieto on erittäin olennainen mm. hoidettaessa (latenttia) tuberkuloosi-infektiota, sillä silloin voidaan latentin taudin hoito kohdentaa oikein. Tämä ei toteudu, jos tartuttajan mykobakteerikannan resistenssi profiili ei ole tiedossa.

29§

Onko niin, että tieto raskaudesta ilmoitetaan vain niistä, joilla ei ole henkilötunnusta? Pitäisikö ilmoittaa myös niistä, joilla on henkilötunnus?

Tulisiko raskaus ilmoittaa myös, kun todetaan tuberkuloosi? Tuberkuloosia ei mainita tuossa 3 momentin perustelussa.

37§

Lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobien kantajien rekisteri

Olisiko tarpeen tai mahdollista pitää rekisteriä MDR/preXDR/XDR altistuneista, joilla on todettu LTBI (IGRA positiivinen)? Tämä hyödyttäisi resistentin tuberkuloosin seurantaa.

57§ perustelu

Nyt esitetään, että nykyisiltä työntekijöiltä voidaan myös seuloa tuberkuloosia. Oireiden perusteella kyllä, mutta velvoittaako tuo työnantajaa selvittämään/seuraamaan työntekijöiden ulkomaan matkoja? Onko se vahva velvoite vai voidaanko sitä suositella/vain mainita sitten THL/TTL ohjeissa?

Tekstissä on toistoa, mutta viimeisessä kohdassa ulkomaalaistaustaisten seulonnan perusteista puuttuu tuberkuloosin oireet (jotka on mainittu kyllä aiemmissa kohdissa).

Pitäisikö "hoitotehtävissä" poistaa tästä (vrt esim päiväkodin siivoojat)? Lakipykälässä sitä ei mainita, mikä hyvä.

Käsittääkö tuo "muita henkilöitä" alihankkijan työntekijät vai onko sitä tarpeen vielä tarkentaa tuossa?

65§

Pykälän 65§ perusteluissa hyvä teksti, mikä mahdollistaa eristyksessä tai hoidosta häipyvän potilaan saamisen takaisin eristykseen ja hoidon piiriin. Tartuntatautilain 105§ poliisin virka-avun käyttö tarvittaessa ennallaan, mikä hyvä.

67§

Olosuhteet karanteenin ja eristämisen aikana

Kotieristys olisi vaihtoehto osaston eristyshuoneelle? Ilmeisesti hyvinvointialueen pitää huolehtia ruokahuollosta (esim. yksinasuville); onko näin?

Tuula Vasankari
Filha ry, prof., pääsihteeri